

	แบบรายงานผลการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร Training and Development Report Form (หลักสูตรที่สืบต่อการฝึกอบรมและพัฒนา)	HRD – Training Report
---	---	-----------------------

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวกัทรารี กลีบสุวรรณ ตำแหน่ง นักบริหารงานทั่วไป สังกัดงานหอพักนักศึกษา สำนักงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ขอรายงานผลการฝึกอบรมการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร

- ในหน่วยงาน (On The Job Training and Development.) (โครงการที่จัดโดยหน่วยงาน / คณะวิชาต้นสังกัด)
- ภายในมหาวิทยาลัย (Internal Training and Development) (โครงการที่จัดโดยมหาวิทยาลัย)
- ภายนอกมหาวิทยาลัย (External Training and Development) (โครงการที่จัดโดยหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย)

โครงการ การประชุมวิชาการโภชนวิทยา ครั้งที่ 14 เรื่อง “ไขประเด็นร้อน : หวาน มัน เค็ม กับ NCDs” จัดโดย ชมรมโภชนวิทยาทิดล ร่วมกับภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ณ โรงแรมปรินซ์พาเลซ นานาชาติ กรุงเทพมหานคร ในวันพุธที่ 31 มีนาคม ถึงวันศุกร์ที่ 1 เมษายน 2559 เวลา 09.00 น.-16.30 น. โดยขอใช้เงินงบประมาณจำนวน 5,780 บาท ใช้จริงจำนวน 5,330 บาท คงเหลือ 450 บาท ซึ่งมีรายละเอียดผลการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ดังนี้

● องค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้

โรค NCDs (Non-Communicable diseases) หรือ ชื่อภาษาไทยเรียกว่า กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ไม่ติดต่อแม้การสัมผัส คลุกคลี หรือมีการสัมผัสกับสารคัดหลั่งต่างๆ เป็นโรคที่เกิดจากนิสัยหรือพฤติกรรมการดำเนินชีวิต การกิน การนอน การพักผ่อน การออกกำลังกาย และการทำงานต่างๆ โรคกลุ่มนี้จะอยู่ในสภาพอากาศ ค่อยเกิด ค่อยหาย ความรุนแรง และเมื่อมีอาการของโรคแล้วจะเกิดการเรื้อรังของโรคตามมาด้วย ถ้าไม่ได้รับการรักษาที่ถูกต้องและทันเวลา จะส่งผลกระทบอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของผู้ป่วยและคนรอบข้าง และพบว่าผู้ป่วยจำนวนมากเสียชีวิตด้วยโรคกลุ่มนี้ ดังนั้นโรคในกลุ่มนี้จึงได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคไตเรื้อรัง โรคไขมันในเลือดสูง โรคมะเร็ง โรคทางพันธุกรรม โรคตับแข็ง และโรคสมองเสื่อม (อัลไซเมอร์) เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและการพัฒนาประเทศ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น แต่กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังนี้สามารถป้องกันได้ เพราะสาเหตุหลักหรือปัจจัยเสี่ยงหลักล้วนเกิดจากการบริโภคอาหารที่ไม่สุขภาพดี โดยเฉพาะการบริโภคอาหารที่หวาน มัน เค็ม จัด ซึ่งหากสามารถลดปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ได้ จะลดโอกาสเสี่ยงในการเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้มากถึงร้อยละ 80 โดยลดโอกาสในการเป็นมะเร็งได้ร้อยละ 40 โรคหลอดเลือดสมองและหัวใจ และโรคเบาหวาน ได้ถึงร้อยละ 80

ประเทศไทยมีความตื้นตัวในเรื่องการป้องกันปัจจัยเสี่ยงรวมถึงการจัดการกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เพื่อ ดูแล ควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต ลดค่าใช้จ่ายทางสุขภาพ ดังนั้น ควรให้ทุกคนหันกลับมาให้ความสำคัญอย่างจริงจังในเรื่องพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสม และรับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์ ในปริมาณที่เหมาะสม ร่วมกับการออกกำลังกายเป็นประจำ ทำจิตใจให้เบิกบานแจ่มใส ก็จะช่วยให้สุขภาพดี ดูดี ห่างไกลจากโรคและภัยสุขภาพ

● หลักการ

จากสถานการณ์การเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง ไขมันในเลือดสูง เป็นต้น ยังคงเป็นปัญหาสำคัญตั้งแต่เดิมจนถึงปัจจุบันและยังมีแนวโน้มที่จะสูงมากขึ้น ปัจจัยหลักของโรคไม่ติดต่อเรื้อรังดังกล่าวเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและวิถีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไป ได้แก่ การขาดการออกกำลังกาย การพักผ่อนไม่เพียงพอ การรับประทานอาหารที่ไม่สมดุลและไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารหวาน มัน เค็ม

หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรด้านสุขภาพต่างๆได้รณรงค์และกำหนดนโยบายอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ปัญหารีือรัง เนื่องมาจากการบริโภคอาหารหวาน มัน เค็ม การแก้ปัญหานี้ยังคงต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประชุมวิชาการในครั้งนี้ เป็นการนำเสนอสถานการณ์การบริโภคหวาน มัน เค็ม ของคนไทย ผลกระทบต่อสุขภาพ และข้อแนะนำในการบริโภคอาหารที่เป็นปัจจุบัน (Updated guidelines หวาน มัน เค็ม) รวมถึงแนวทางที่จะนำมาใช้แก้ปัญหานี้ในอนาคต

● ประโยชน์ที่ได้รับ และการนำไปประยุกต์ใช้กับงาน

- สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรม ด้านอาหารหวาน มัน เค็ม กับโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง มาแนะนำให้กับนักศึกษาและบุคลากรได้ ตรงตามหลักโภชนาการ
- สามารถนำความรู้ที่ได้รับ มาพัฒนาและเป็นแนวทางในการจัดโครงการด้านการส่งเสริมสุขภาพต่อไป
- สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม มาเป็นแนวในการป้องกันโรคที่มีสาเหตุจากการบริโภคอาหาร โดยการให้คำปรึกษากับนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยได้

ทั้งนี้ได้แนบเอกสารประกอบการอบรมอื่น ๆ มาพร้อมกันนี้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ.....พิพัฒน์.....ผู้รายงาน

(.....นางสาวกีฬา..... กลิ่นสุรินทร์.....)

วันที่.....๑...../.....เมษายน...../.....๒๕๖๑.....

ความเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (หัวหน้างาน)

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

ความเห็นของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป (ผู้อำนวยการ)

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

การรับทราบและการสั่งการของรองอธิการบดี

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

สิ่งที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติม

ให้รายงานผลการนำมาใช้ / พัฒนาปรับปรุงในงานที่รับผิดชอบ หรือที่ได้มอบหมาย ในแบบติดตามผลการฝึกอบรม และพัฒนา โดยให้ การเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดส่งรายงานแบบติดตามผลการฝึกอบรมและพัฒนา ให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานต้นสังกัด และกองการเจ้าหน้าที่ในอีก

- 1 เดือน ข้างหน้า
- 2 เดือน ข้างหน้า
- 3 เดือน ข้างหน้า
- 4 เดือน ข้างหน้า
- 6 เดือน ข้างหน้า

อื่นๆ (เข่น ให้ดำเนินการจัดอบรมฯ / ถ่ายทอดองค์ความรู้ หรือ อื่น ๆ ให้กับบุคลากรในหน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น)

หมายเหตุ ให้ผู้ได้รับการอบรมและพัฒนาส่งรายงานผลการฝึกอบรมและพัฒนา (HRD – Training Report 01) ให้แก่ผู้บังคับบัญชา ต้นสังกัด (ຄณบดี / ผอ.ศูนย์ สถาบัน / สำนัก / กอง) พิจารณา ภายใน 10 วันทำการ หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมและพัฒนา

สถานการณ์บริโภคหวาน มัน เค็ม ของคนไทย ผลกระทบต่อสุขภาพ

สรุปสาระสำคัญ

ปัจจุบันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นปัญหาสำคัญระดับโลกส่งผลคุกคามต่อสุขภาพของประชาชนและการพัฒนาประเทศ จากการรายงานองค์กรอนามัยโลก สถิติผู้เสียชีวิตจากกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังมีถึง 38 ล้านคน จากการตายของคนทั่วโลก 56 ล้านคนในปี พ.ศ. 2555 คิดเป็นร้อยละ 68 และกว่าร้อยละ 40 (16 ล้านคน) เสียชีวิตก่อนอายุ 70 ปี ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82) อุย្ញในประเทศไทยที่มีรายได้ต่ำถึงปานกลาง ซึ่งรวมถึงไทยด้วย

ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2551-2555) ประเทศไทย พบรู้ปัจจุบันไม่ติดต่อเรื้อรัง 5 โรคสะสมถึง 5,471,929 ราย ทุกโรคมีแนวโน้มมากสูงขึ้น โดยโรคความดันโลหิตสูงมีอัตราความชุกสูงสุด คือ 5,288.01 ต่อประชากรแสนคน (3,398,412 คน) รองลงมาคือ เบาหวานมีอัตราความชุก 2,800.81 ต่อประชากรแสนคน (1,799,977 คน) ทำให้คนไทยมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสูงถึง 25,225 ล้านบาทต่อปี

แม้สถิติการป่วยและเสียชีวิต จากกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังมาก แต่กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเหล่านี้ สามารถบังกันได้ เพราะสาเหตุหรือปัจจัยเสี่ยงหลักล้วนเกิดจากการบริโภคอาหารที่ไม่สมดุล บริโภคหวานมัน เค็มจัด ขาดการออกกำลังกายอย่างเหมาะสมและมีภาวะเครียดจนส่งผลต่อสุขภาพเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง จากคำแนะนำขององค์กรอนามัยโลกว่า น้ำตาลที่เติมในอาหารไม่ควรเกินร้อยละ 5 ของพลังงานที่ได้รับต่อวัน โดยประเทศไทยมีข้อแนะนำทั่วไปสำหรับคนไทยไม่ควรบริโภคน้ำตาลเกิน 6 ช้อนชาต่อวัน แต่จากข้อมูลของ Global Agricultural Information Network ปี 2557 คนไทยบริโภคน้ำตาล 28.4 ช้อนชาต่อวันซึ่งสูงกว่าคำแนะนำถึง 4.7 เท่า

การบริโภคไข่มันที่เพียงพอควรได้รับร้อยละ 20-30 ของพลังงานที่ได้รับต่อวัน โดยได้รับจากเนื้อสัตว์ นม และถั่ว และจำกัดน้ำมันในการปรุงอาหาร จึงมีข้อแนะนำทั่วไปสำหรับคนไทยไม่ควรบริโภคน้ำมันเกิน 6 ช้อนชาต่อวัน จากการสำรวจภาวะโภชนาการของประเทศไทย ปี 2546 คนไทยบริโภคน้ำมันถึง 12 ช้อนชาต่อวัน ซึ่งสูงกว่าคำแนะนำถึง 2 เท่า

สำหรับการบริโภคเกลือหรือโซเดียมนั้น จากการสำรวจในประเทศไทยให้บริโภคโซเดียมไม่เกิน 2,000 มิลลิกรัม หรือเทียบเท่ากับเกลือวันละ 1 ช้อนชา (5 กรัม) จากการรายงานการสำรวจปริมาณการบริโภคโซเดียมคลอไรด์ของประชากรไทย 2552 พบรู้คนไทยบริโภคเกลือ 10.8 กรัมต่อคนต่อวัน ซึ่งมากกว่าคำแนะนำถึง 2 เท่า

ซึ่งหากสามารถลดหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงเหล่านี้ได้ จะลดโอกาสเสี่ยงในการเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้มากถึงร้อยละ 80 โดยลดโอกาสในการเป็นมะเร็งได้ร้อยละ 40 โรคหลอดเลือดสมองและหัวใจและเบาหวาน ได้ถึงร้อยละ 80

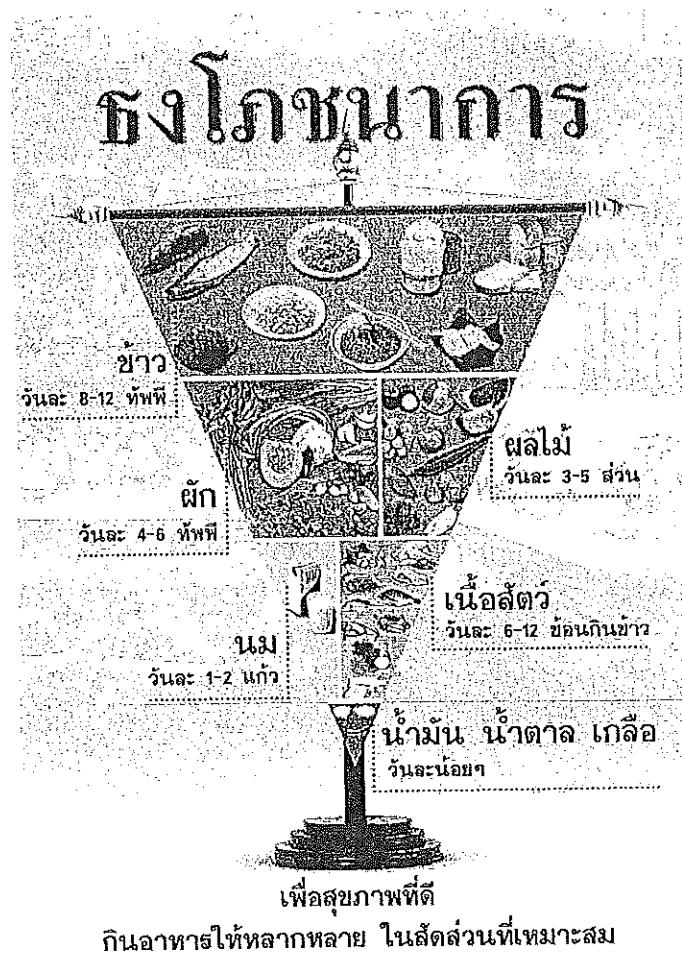
จากคำแนะนำที่กล่าวมาเป็นที่มาของการรณรงค์ลดหวาน มัน เค็ม เป็นสูตรที่จำได้ง่ายๆคือ 6:6:1 หวาน:มัน:เค็ม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการบริโภคหวานมันเค็มของคนไทยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม อย่างไรก็ตามผู้บริโภคจำเป็นต้องได้รับคำแนะนำให้ทราบถึงปริมาณน้ำตาล น้ำมันและเกลือ/โซเดียมในอาหาร และเครื่องดื่ม เช่น น้ำอัดลม 1 กระป๋องมีน้ำตาล 8 ช้อนชา ปาท่องโก๋ 1 ตัว มีน้ำมัน 1 ช้อนชา น้ำปลา 1 ช้อนชามีโซเดียม 500 มิลลิกรัม เป็นต้น

แนวทางการปฏิบัติในการรับประทานอาหารที่จะนำไปสู่การป้องกันภาวะขาดสารอาหารและภาวะโภชนาการเกินตลอดจนพิษภัยต่ออาหารนั้น จึงมีข้อปฏิบัติการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย และได้จัดทำ “โภชนาบัญญัติ 9 ประการ” ประกอบด้วย

1. การรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ แต่ละหมู่ให้หลากหลายและมีน้ำหนักต้นเอง
2. ทานข้าวเป็นหลัก สลับกับทางแป้งเป็นบางเม็ด

3. ทางพีชพักให้มากและผลไม้เป็นประจำ
4. ทางปลา เนื้อสัตว์ไม่ติดมัน ไข่ และเมล็ดถั่วแห้งเป็นประจำ
5. ดื่มน้ำให้เหมาะสมตามวัย
6. รับประทานอาหารที่มีไขมันแต่พอควร
7. หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่หวานจัด เค็มจัด
8. ทางอาหารที่สะอาดและปราศจากการปนเปื้อน
9. งดหรือลดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

และเพื่อเข้าใจง่ายลงได้มีการจัดทำภาพ "รงโภชนาการ" เป็นสัญลักษณ์ปลายธงแหลม แสดงกลุ่มอาหาร สัดส่วน ปริมาณ และความหลากหลายของอาหารที่ควรบริโภคในแต่ละวัน สังเกตใหม่ว่าฐานใหญ่ด้านบนเน้น การกินให้มากกว่าส่วนปลายด้านล่างซึ่งเป็นกลุ่มน้ำตาล น้ำมัน เกลือ ให้รับประทานแต่น้อยเท่าที่จำเป็น

ภาพที่ 1 รงโภชนาการ

กระแสผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มกับสุขภาพ : ข้อเท็จจริงกับสิ่งที่ต้องพึงระวัง สรุปสาระสำคัญ

กระแสการบริโภค “ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มที่กล่าวอ้างว่ามีประโยชน์ต่อสุขภาพ” ปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้นและมีด้วยกันมากหลายหลายชนิด อาทิ เช่น เครื่องดื่มเพื่อความงามหรือบิวตี้ดริ้งค์ ชาพร้อมดื่ม กาแฟลดน้ำหนัก น้ำผักผลไม้ และน้ำสมุนไพรต่างๆ เท็นได้จากการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว อาจเพราะมีการตลาดหรือการโฆษณาที่หลากหลายทำให้เด็กดูดผู้บริโภคมากขึ้น และในบางผลิตภัณฑ์อาจมีสารอาหารหรือพฤติสารเคมีที่มีประโยชน์ต่อร่างกายจริง แต่อาจแฝงไปด้วยน้ำตาลทรายและฟрукโตสคอร์นไวรัปในปริมาณมาก ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การบริโภคน้ำตาลทรายและฟрукโตสคอร์นไวรัป ในปริมาณมากมีผลเพิ่มความเสี่ยงของการเกิดโรคต่างๆ ดังนี้

1. โรคอ้วนลงพุง (โดยเฉพาะฟрукโตสไวรัป ทำให้ไขมันสะสมในช่องท้องเพิ่มมากขึ้น)
2. โรคไขมันในเลือดสูง (โดยเฉพาะไตรกลีเซอไรด์สูง)
3. โรคเก้าเต๊
4. โรคสมองเสื่อม
5. โรคมะเร็ง

ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรพึงระวัง ควรมีการสังเกตจากส่วนประกอบและฉลากโภชนาการบนผลิตภัณฑ์ นอกจากนั้นยังต้องบริโภคอย่างเหมาะสมด้วย